

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CJMZD15C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje **32 úloh**.
- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- **Povolené pomůcky:** psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď **se neodčítají záporné body**.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

4   A   B   C   D

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvěte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

4   A   B   C   D

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšte čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYNY!

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Jako umělec byl doceněn až po své smrti.
- B) Obviněný majitel nočního klubu se cítil nevinný.
- C) Tato firma se specializuje na dřevěné montované domy.
- D) Mohutná exploze plynu vyrazila okení tabulky v celé ulici.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–8

Sněhulák budí hrůzu. *****

(1) Na knižních pultech se objevila nová detektivka světoznámého norského autora Jo Nesbøho, *jenž se jmenuje Sněhulák*. Její vydání bylo trefně naplánováno na období podzimu, než přijde první sníh. Proč? Právě s prvními sněhovými vločkami totiž přichází Sněhulák...

(2) Než si knihu blíže představíme, je nutné zmínit několik zásadních skutečností. Raději nečtěte **analogii** ke knize na záložce, ta totiž prozrazuje víc, než je zdrávo. Nezačínejte číst Sněhuláka večer. Neusnuli byste, a to nejen kvůli permanentnímu strachu, ale i kvůli touze zdolat všech pět set stran najednou.

(3) O čem tedy kniha je? Proslulí detektiv Harry Hole, k němuž už čtenáři mají blízký vztah, v ní řeší sériové vraždy žen. Činy chladnokrevného vraha jsou motivovány **traumatickou** zkušeností z dětství, *jež z něj vytvořila úchylné monstrum*. Postupuje velmi promyšleně a podle precizně vypracovaného plánu, jednotlivé střípky složité mozaiky tak do sebe logicky zapadají. Poznávacím znamením hrůzných vražd je sněhulák, jehož přítomnost na zahradě před domem napovídá, že vrah si už pohrává se svou další obětí.

(4) Zápletka je sice ďábelsky jednoduchá, ale přitom natolik děsivá, že letos bude mnoho českých čtenářů čekat na sníh v obavách. Autorův styl je úsporný, kniha nepostrádá dynamičnost. Harry Hole je pořád stejný – sympatický workoholik, *jenž stále lépe zvládá své alkoholické excesy*. Detektivovi dedukční schopnosti jsou **bravurní**, čtenáři nebudou ochuzeni ani o skutečně dramatické scény a pořádnou honičku.

(5) Je sice pravda, že občas je utrpení protagonistů zlehčováno a vyšetřovací metody některých policistů připomínají věštění z křišťálové koule, ale to jsou jen malé vady na kráse detektivky, *jež je jinak dokonalá*. Nesbø opět potvrdil, že jeho Harry Hole patří k nejvýznamnějším postavám detektivních románů současnosti.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

1 bod

2 Která z následujících možností vystihuje vyznění celého textu, a patří tedy na vynechané místo (*****) na začátku výchozího textu?

- A) A také nadšení z výborné krimi
- B) A také pohoršení nad děsivou krimi
- C) A také pouze zdání výjimečné krimi
- D) A také trochu podezření na nepůvodní krimi

max. 2 body

3

3.1 Napište jednoslovný termín označující funkční styl, k němuž náleží výchozí text:

3.2 Napište jednoslovný termín označující slohový útvar, který vystihuje výchozí text a jehož podstatou je posouzení uměleckého díla:

1 bod

4 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje chybný tvar zájmena?

(Posuzované úseky jsou ve výchozím textu vyznačeny kurzivou.)

- A) jenž se jmenuje
- B) jež z něj vytvořila
- C) jenž stále lépe zvládá
- D) jež je jinak dokonalá

1 bod

5 Která z následujících možností nabízí vhodnou náhradu za cizí slovo chybně užitá ve výchozím textu?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

- A) místo *excesy* má být *extáze*
- B) místo *analogii* má být *anotaci*
- C) místo *bravurní* má být *brilantní*
- D) místo *traumatickou* má být *tragickou*

1 bod

6 Která z následujících možností nejlépe vystihuje dominantní komunikační funkci druhého odstavce výchozího textu?

- A) výtka
- B) prosba
- C) doporučení
- D) připomenutí

1 bod

7 Která z následujících možností vystihuje první souvětí ve čtvrtém odstavci výchozího textu?

(Posuzované souvětí: *Zápletka je sice ďábelsky jednoduchá, ale přitom natolik děsivá, že letos bude mnoho českých čtenářů čekat na sníh v obavách.*)

- A) Souvětí obsahuje dvě věty, obě jsou hlavní.
- B) Souvětí obsahuje tři věty, všechny jsou hlavní.
- C) Souvětí obsahuje tři věty: první dvě věty jsou hlavní, třetí věta je vedlejší.
- D) Souvětí obsahuje dvě věty: první věta je hlavní a druhá věta je vedlejší.

max. 4 body

8 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně:

(Hledaná slova se nacházejí ve třetím až pátém odstavci výchozího textu.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 9–12

TEXT 1

(1)

Já u pramene jsem, a žízni hynu;
horký jak oheň, zuby drkotám;
dlím v cizotě, kde mám svou domovinu;
ač blízko krby, zimnici přec mám;
nahý jak červ, oděn jak prelát sám;
směji se v pláči, doufám v zoufání;
mně lékem je, co jiné poraní;
mně při zábavě oddech není přán;
já sílu mám, a žádný prospěch z ní,
srdečně přijat, každým odmítán.

(2)

Jen to mi nesporné, co plno stínů;
kde světlý den, tam cestu sotva znám;
kde průzračnost, tam výkladem se minu;
svou znalost vděčím náhlým náhodám;
vše vyhráváje, čím dál smolněj hrám;
dím „dobrý večer“, jitra-li se skví;
když ležím naznak, strach mám z padání,
bohatství čekám, ničí nejsem pán;
mám vše, co chci, – nic, na čem srdce lpí –,
srdečně přijat, každým odmítán.

(3)

K věcem, jichž neznám, horoucně se vinu,
ženu se k cíli, jehož nežádám;
kdo ke mně vlídný, tomu dávám vinu;
kdo mluví pravdu, tomu lhářů lám;
můj druh je ten, kdo vemluví mně klam
a „labuť černá je jak havran“ dí;
v tom spojence zřím, kdo mi ublíží;
mně jedno, jsem-li šalbě vepsí dán;
mám v mysli vše, jen ne to nejbližší,
srdečně přijat, každým odmítán.

(4)

Ó kníže, každý, kdo to čte, nechť ví:
nic neznám, ač mám o všem vědomí.
Jsem stranický, jsem zastánce všech stran.
Co chci? Být z těch zas, plat kdo brátí smí,
srdečně přijat, každým odmítán.

(z výboru *Já*, François Villon)

TEXT 2

Anafora je opakování stejného slova nebo slovního spojení na začátku po sobě jdoucích veršů.

(R. Ibrahim, *Teorie literatury*)

1 bod

9 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- A) Anafora se vyskytuje pouze v třetí a čtvrté sloce.
- B) Anafora se vyskytuje pouze v první a druhé sloce.
- C) Anafora se vyskytuje pouze v prvních třech slokách.
- D) Anafora se vyskytuje pouze v posledních třech slokách.

1 bod

10 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se neuplatňuje kontrast?

- A) Já u pramene jsem, a žízni hynu
- B) Být z těch zas, plat kdo brátí smí
- C) kdo mluví pravdu, tomu lhářů lám
- D) dlím v cizotě, kde mám svou domovinu

max. 2 body

11 TEXT 1 je typickou ukázkou villonské balady. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda vystihuje tento útvar (A), či nikoli (N):

	A	N
11.1 Villonská balada je příkladem epického textu.	☐	☐
11.2 Ve villonské baladě plní poslední verš ve všech slokách funkci refrénu.	☐	☐
11.3 Ve villonské baladě se první čtyři verše rýmují pouze v první a druhé sloce.	☐	☐
11.4 Villonská balada má první tři sloky o stejném počtu veršů (7–12), poslední krácená sloka se skládá ze 4 až 6 veršů.	☐	☐

1 bod

12 Která z následujících možností vystihuje dominantní jazykové prostředky použité v TEXTU 1?

- A) slangové prostředky
- B) argotické prostředky
- C) knižní až archaické prostředky
- D) interdialektické až nářeční prostředky

1 bod

13 Která z následujících vět neobsahuje pravopisnou chybu?

- A) Obžalovaná žena měla údajně spronevěřit úspory svých klientů.
- B) Drzý zloděj se pokusil speněžit i velmi vzácné fotografie našeho města.
- C) Nekompromisní projev náčelníka policie přiměl demonstranty stichnout.
- D) Nově jmenovaný ředitel banky odmítl slevit ze svých nároků na bezpečnost.

max. 3 body

14 V následujících větách (14.1–14.3) upravte slovní spojení v závorkách tak, aby věty byly gramaticky správně:

Příklad: Nový dokument byl věnován (pět žen). → *pěti ženám*

- 14.1 Připravte si referát o (čtyři spisovatelé).
- 14.2 Nebezpečný virus byl prokázán pouze ve (dva případy).
- 14.3 Poslední dobou vzrůstá počet matek samoživitelek se (dvě děti).

15 Přiřadte ke každé z následujících charakteristik (15.1–15.4) příslušný umělecký směr (A–F):

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.)

- 15.1 Zdůrazňuje bezprostřední dojmy vyvolané proměnlivostí jevů, snaží se zachytit prchavou náladu okamžiku. Spisovatelé zobrazovali přírodu v její barevnosti, zvucích, hmatových a čichových kvalitách. Obrazy prostředí vypovídají o stavu duše lyrického mluvčího nebo postavy. _____
- 15.2 Je výrazem neklidné doby plné náboženských střetů. Převládá zde citová složka nad racionální, charakteristická je dramatičnost, mystičnost. Vyznačuje se alegoricky zpracovanými tématy se silnou vnitřní dynamikou, velkou roli hrají kontrasty. V umění převládají látky náboženské. _____
- 15.3 Literární postavy jsou produktem deprimujícího sociálního prostředí, které negativně poznamenává jejich psychiku. Bývají psychicky vychýlené, rozvrácené, jejich chování je určeno především pudově, velkou roli hraje také dědičnost. Spisovatelé se snaží o citově chladnou registraci popisovaných jevů. _____
- 15.4 Hlásí se k odkazu antiky, měřítkem krásy je pravda a rozumovost, je spjatý s myšlenkovým hnutím, které se nazývá osvícenství. Vyznačuje se pevným systémem estetických pravidel, rozlišuje žánry vysoké a nízké. Nejprestižnějším literárním žánrem je tragédie. Její typický protagonista je oddaný myšlenkám státnosti a vládci, v jejich jménu popírá osobní tužby. _____

(L. Lederbuchová, Průvodce literárním dílem, upraveno)

- A) baroko
- B) renesance
- C) klasicismus
- D) surrealismus
- E) naturalismus
- F) impresionismus

16 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

- A) Mladík odpověděl, že si nedělá starosti, protože cokoli zažije s ní, má pro něho půvab dobrodružství.
- B) Odpověděla (s neobratnou koketností), že byli někdy velice příjemní, ale co prý z toho měla, když byla obtížena kanystrem a musila se s nimi rozloučit dřív, než si stačila něco začít.
- C) Dívka oponovala; pokud jim došel uprostřed cesty benzín, bylo to prý vždycky dobrodružství pouze pro ni, protože mladík se schoval a ona musela zneužívat svého půvabu: stopnout auto, nechat se odvézt k nejbližší pumpě, znovu stopnout auto a vrátit se s kanystrem zpět.
- D) Rafička na měřiči benzínu klesla najednou k nule. Mladý řidič osobního auta prohlásil, že je to k vzteku, kolik to auto žere. „Jenom, abychom zas nezůstali stát bez benzínu,“ prohlásila dívka (asi dvaadvacetiletá) a připomněla řidiči několik míst na mapě vlasti, kde se jim to již stalo.
- E) Mladík se otázal dívky, zda šoféři, kteří ji vezli, byli tak nepříjemní, že mluví o svém úkolu jako o příkoří.

(M. Kundera, *Směšné lásky*, upraveno)

16.1 _____

16.2 _____

16.3 _____

16.4 _____

16.5 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Rafička na měřiči benzínu klesla najednou k nule. **Mladý řidič osobního auta prohlásil, že je to k vzteku, kolik to auto žere.**

(M. Kundera, *Směšné lásky*, upraveno)

1 bod

17 Který z následujících typů promluv se uplatňuje ve zvýrazněné části výchozího textu?

- A) přímá řeč
 B) nepřímá řeč
 C) polopřímá řeč
 D) neznačená přímá řeč

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–22

(1) Trochu teď předbím, ale žena, do které se Fialka tak beznadějně zamilovala, se jmenovala Mjú. Alespoň jí tou přezdívkou všichni říkali. Její pravé jméno neznám (což mi mělo za několik měsíců poněkud zkomplikovat život, ale o tom si řekneme až později). Mjú byla národností Korejka, ale korejsky neuměla skoro ani slovo. Někdy kolem pětadvaceti ale dospěla k rozhodnutí, že se tu řeč naučí. Narodila se a vyrostla v Japonsku, a protože studovala ve Francii hudební konzervatoř, mluvila kromě japonštiny ještě plynule francouzsky a anglicky.

(2) Když se poprvé setkala s Mjú, vyprávěla jí Fialka o románech Jacka Kerouaca. Byla tehdy z Kerouacových románů celá bez sebe. V kapse kabátu měla vždycky zastrčeno *Na cestě*, a kdykoli měla chvíli, už otáčela stránky. Když pak natrefila na nějaké zvlášť duchaplné pasáže, zatrhala si je tužkou a naučila se je nazpaměť. Pak mi je během dlouhých večerů, které jsme spolu trávili, citovala.

Vraťme se ale k tomu, jak se Fialka seznámila s Mjú.

Pro Mjú nebylo jméno Jack Kerouac tak úplně neznámé. Matně si dokonce vzpomínala, že je to nějaký spisovatel. Nemohla si však vzpomenout, jaký vlastně.

(3) „Kerouac, Kerouac – není to jeden z těch sputníků?“

Fialka naprosto nechápala, o čem je řeč. Zamyslela se tak hluboce, že se jí nůž a vidlička na moment zastavily nad talířem. „Sputnik? Sputnik je přece ta sovětská družice, co v padesátých letech vyletěla jako první do vesmíru. Jack Kerouac je spisovatel z USA. Je ale pravda, že jde o tu samou dobu.“

„No, a neříkalo se tak proto podobným spisovatelům z té doby?“ zeptala se Mjú.

„Jmenoval se tak jeden literární proud.“

Tehdy to Fialce konečně došlo. „Ty myslíš *****!“

(H. Murakami, *Sputnik, má láska*, upraveno)

1 bod

18 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Mjú ovládala minimálně dva světové jazyky.
- B) Fialka se naučila celý Kerouacův román nazpaměť.
- C) Teprve setkání s Mjú přivedlo Fialku k četbě románů.
- D) Mezi Mjú a Fialkou se zrodila oboustranně opětovaná láska.

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda vystihuje vypravěče výchozího textu (A), či nikoli (N):

	A	N
19.1 Vypravěč je jednou z postav.	☐	☐
19.2 Vypravěč naznačuje, co se stane v budoucnu.	☐	☐
19.3 Vypravěč zcela dodržuje časovou posloupnost událostí.	☐	☐
19.4 Vypravěč detailně popisuje místo, kde se příběh odehrává.	☐	☐

1 bod

20 Která z následujících možností označuje literární hnutí, o němž se ve třetí části výchozího textu baví Fialka a Mjú?

- A) prokletí básníci
- B) anarchističtí buřiči
- C) ztracená generace
- D) generace beatníků

1 bod

21 Které z následujících souvětí obsahuje vedlejší větu předmětnou?

- A) Je ale pravda, že jde o tu samou dobu.
- B) Matně si dokonce vzpomínala, že je to nějaký spisovatel.
- C) Někdy kolem pětadvaceti ale dospěla k rozhodnutí, že se tu řeč naučí.
- D) Zamyslela se tak hluboce, že se jí nůž a vidlička na moment zastavily nad talířem.

1 bod

22 Najděte v druhé části výchozího textu synonymum slova *mimořádně* a napište ho:

max. 2 body

23 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda obsahuje chybu v interpunkci (A), či nikoli (N):

	A	N
23.1 Skutečnost, že s manželkou plánujeme pět dětí, mou starostlivou matku zaskočila.	☐	☐
23.2 Můj nejlepší přítel mi už mnohokrát dokázal, že když je mi nejhůř, mohu se na něj spolehnout.	☐	☐
23.3 Kolega sice odevzdal zprávu o novém projektu v termínu, ale ne příliš dobře zpracovanou, proto jsem ji musel předělat.	☐	☐
23.4 V cizině často narazíte na přátelské starousedlíky, kteří vám rádi ukážou zajímavosti, o nichž se v knihách nedočtete nebo vás pozvou na pivo.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 24–27

TEXT 1

Neviditelní losi v Čechách

(1) Fakt, že losí populace žije také na území Česka, a dokonce se zde dokáže rozmnožovat, je pro většinu Čechů stále překvapující. Losa všeobecně pokládáme za severského živočicha, ekologicky vázaného převážně na rozhraní tajgy a tundry, tento biotop však k existenci bezpodmínečně nepotřebuje.

(2) Původně se tento velký savec vyskytoval v celém středoevropském prostoru, v období středověké kolonizace však byla losí populace z našeho území postupně vytlačena. Od doby, kdy se jako hlavní lovecká metoda prosadila jízdní štvanice se psy, byl osud losů zpečetěn. Vrozené instinkty totiž losům brání vyhnout se a utíkat před vlky, proto většinou neprchají ani před psy.

(3) Určit přesně okamžik, kdy losi z české krajiny zmizeli, nelze, věrohodné písemné záznamy o jejich přítomnosti a lovu totiž chybí. V novověku bychom proto našli losy už jen v oborách. Do císařské obory u Poděbrad byli roku 1550 přivezeni dva jedinci, roku 1563 další dva. O tři roky později věnoval císař Maxmilián jednoho z nich svému mladšímu bratrově Ferdinandu Tyrolskému na Křivoklát. Křivoklátský hejtman Václav Oulička si pak v dopise Ferdinandovi postěžoval, že si s losem neví rady, *neb zhryzal všechny třešňové rouby, které pak zaschly*.

(4) Pozvolný návrat losů do českých zemí nastal až v druhé polovině 20. století díky migraci z Polska. První los (samec) se na našem území objevil v roce 1957, v letech 1967–1974 bylo na našem území pozorováno již 32 jedinců, z toho 14 samic.

(5) Poslední dobou však českých losů ubývá, po roce 1996 není rozmnožování těchto majestátních zvířat spolehlivě doloženo. Jejich budoucnost v českých zemích je tak stále nejistá.

(www.vesmir.cz, upraveno)

TEXT 2

Zeugma neboli zanedbání dvojí vazby je odchylka od pravidelné větné stavby. Slova se souřadně spojí, ačkoli každé z nich vyžaduje jinou vazbu, takže mluvnicky správné je pouze poslední spojení.

(J. Kostečka, Český jazyk pro 3. ročník gymnázií, upraveno)

1 bod

24 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje zeugma?

- A) písemné záznamy o jejich přítomnosti a lovu totiž chybí
- B) vrozené instinkty totiž losům brání vyhnout se a utíkat před vlky
- C) severského živočicha, ekologicky vázaného převážně na rozhraní tajgy a tundry
- D) losí populace žije také na území Česka, a dokonce se zde dokáže rozmnožovat

1 bod

25 Která z následujících možností vystihuje pojmenování novověk užitě ve třetím odstavci TEXTU 1?

- A) označení dějinné epochy, jejíž počátek je obvykle spojován s koncem pravěku
- B) označení dějinné epochy, jejíž počátek je obvykle spojován s objevením Ameriky
- C) označení dějinné epochy, jejíž počátek je obvykle spojován s první světovou válkou
- D) označení dějinné epochy, jejíž počátek je obvykle spojován s pádem Říše západořímské

26 Která z následujících možností zdůvodňuje užití kurzivy v TEXTU 1?

- A) citace jiného textu
- B) označení hejtmanovy rady
- C) poznámka autora výchozího textu
- D) zdůraznění hlavní myšlenky odstavce

max. 2 body

27 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými v TEXTU 1 (A), či nikoli (N):

	A	N
27.1 Císař Maxmilián daroval v roce 1566 jednoho ze čtyř losů, které choval v císařské oboře na Křivoklátě, svému bratrovi.	☐	☐
27.2 Přirozeným prostředím losů jsou severské lesy, na území dnešního Česka se tento živočišný druh dostal poprvé až v polovině 16. století.	☐	☐
27.3 Po roce 1996 se losi žijící na území Česka přestali rozmnožovat, další přítomnost tohoto živočišného druhu v Čechách je proto vyloučena.	☐	☐
27.4 Migrace losů do Čech v druhé polovině 20. století se týkala zpočátku pouze samců, přítomnost samic na českém území byla doložena až po roce 1974.	☐	☐

max. 3 body

28 Přiřadte k vynechaným místům (*****) v jednotlivých přirovnáních (28.1–28.3) slovo (A–E), které se v daném ustáleném slovním spojení užívá:

(Každé slovo z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou.)

- 28.1 být ***** jako Herkules _____
- 28.2 být ***** jako Šalamoun _____
- 28.3 být ***** jako Metuzalém _____

- A) silný
- B) starý
- C) slabý
- D) rychlý
- E) moudrý

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 29–31

Přestože za tvůrce slova robot je ve světě považován *****, my **díky** spisovatelově poctivosti dobře víme, že otcem tohoto kultovního slova je jeho bratr. Autor slavné divadelní hry ●●●●, v níž slovo robot zaznělo **poprvé**, to na **sebe** prozradil v Lidových novinách roku 1933. Nebyl však prvním spisovatelem, který s ideou umělé bytosti podobné člověku ve svém díle pracoval. Jak sám přiznal, po čase si uvědomil, že v podstatě nově pojal židovskou legendu o Golemovi. Ostatně jde o jeden ze stěžejních principů autorovy tvorby – jeho zpracování fantastických motivů nespočívá primárně v jejich absolutní novosti, dokonce v jejich originální modernizaci, jak ostatně dokázal i ve svých mistrovských hrách *Věc Makropulos* a *Bílá nemoc*.

(Učitelské noviny, 9/2015, upraveno)

max. 2 body

29

29.1 Napište jméno a příjmení spisovatele, které patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu:

29.2 Napište název divadelní hry, který patří na druhé vynechané místo (●●●●) ve výchozím textu:

1 bod

30 Která z následujících možností nejlépe odstraňuje nedostatek ve výstavbě posledního souvětí výchozího textu?

- A) nespočívá primárně v jejich absolutní novosti, totiž v jejich originální modernizaci
- B) nespočívá primárně v jejich absolutní novosti, tedy i v jejich originální modernizaci
- C) nespočívá primárně v jejich absolutní novosti, ale v jejich originální modernizaci
- D) nespočívá primárně v jejich absolutní novosti, a proto v jejich originální modernizaci

1 bod

31 Které z následujících tvrzení je nepravdivé?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu zvýrazněna.)

- A) Slovo *sebe* je ve výchozím textu zájmenem.
- B) Slovo *díky* je ve výchozím textu předložkou.
- C) Slovo *přestože* je ve výchozím textu spojkou.
- D) Slovo *poprvé* je ve výchozím textu číslovkou.

1 bod

32 Ve které z následujících možností se vyskytuje slovo s pravopisnou chybou?

- A) syrovátka, zásyp, sýpka, nenasyta
- B) převýšení, vykání, cavyky, výbojka
- C) mýlka, přimykání, průsmyk, mýtné
- D) plýtvání, splynutí, přelýčení, vzlykot

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.